

BREAST SCREENING

POLISH

The Facts

BADANIE PIERSI

POLSKI

Fakty

Na czym polega badanie piersi?

- Badanie piersi (mammografia) polega na prześwietleniu piersi.
- Badanie piersi może wykazać obecność raka piersi na wczesnym etapie rozwoju, kiedy jest on tak mały, że ani Ty, ani Twój lekarz jeszcze go nie zobaczycie ani nie wyczujecie.
- Mammografia trwa tylko kilka minut. Procedura ta wymaga zastosowania tak małej dawki napromieniowania, że zagrożenie dla Twojego zdrowia jest bardzo małe.
- Wizyta w ośrodku prowadzącym badania piersi powinna potrwać około pół godziny.

Dlaczego powinnam przejść badanie piersi?

Na raka piersi choruje jedna kobieta na dziewięć. Częściej występuje on u kobiet powyżej 50 roku życia. Badanie piersi może pomóc w wykryciu niewielkich zmian zanim pojawią się inne objawy czy symptomy. Wczesne wykrycie takich zmian zwiększa szansę na wyleczenie.

Czy wszystkie kobiety powinny przejść badanie piersi?

Na badanie piersi zapraszamy co trzy lata wszystkie kobiety pomiędzy 50 i 70 rokiem życia.

Zagrożenie rakiem piersi wzrasta z wiekiem. Toteż kobiety, które ukończyły 70 lat, choć nie są automatycznie zapraszane na badania, zachęcamy je, by raz na trzy lata poddały się tej procedurze. W celu umówienia się na badanie należy porozumieć się z miejscowym ośrodkiem przeprowadzającym takie badania.

Bez względu na wiek – jeśli niepokoi Cię cokolwiek związanego z Twoimi piersiami porozum się ze swoim lekarzem, który w razie potrzeby wyśle Cię do specjalisty.

Na czym polega Program Badania Piersi NHS?

Celem programu jest upewnienie się, że jeśli masz 50 do 70 lat, zostaniesz zaproszona na badanie piersi. Twoje imię i nazwisko poda nam miejscowa służba zdrowia. Służba zdrowia z kolei zbiera te informacje na podstawie listy pacjentów Twojego lekarza. Dlatego jest ważne, by Twój lekarz zawsze dysponował aktualnymi danymi o Tobie, łącznie z adresem.

Cancer Screening Programmes

W większości miejscowości na badania zapraszamy kolejno pacjentki poszczególnych lekarzy. Dlatego zaproszenie na badania niekoniecznie otrzymasz w tym roku, w którym skończysz 50 lat. Ale jeśli jesteś zarejestrowana u lekarza, dostaniesz zaproszenie na badanie piersi przed ukończeniem 53 lat.

Gdzie mam się udać na badanie piersi?

Ośrodek prowadzący badania znajdować się może w szpitalu lub w klinice, albo w specjalnie wyposażonym pojeździe. W dniu, w którym udasz się na badanie, nie należy stosować talku ani dezodorantu w sprayu, bo może to wpłynąć na wynik mammografii.

Na czym polega badanie piersi?

Po przybyciu do ośrodka możesz zadać wszelkie pytania na temat badania piersi.

Po rozebraniu się, kiedy będziesz gotowa i zrelaksowana, specjalistka z zespołu prowadzącego badania wytłumaczy Ci, na czym polega mammografia i zada kilka pytań. Następnie umieści kolejno Twoje piersi między specjalnymi płytami i zrobi prześwietlenie.

Mammografia zajmuje kilka minut, a Twoje piersi kolejno umieszczone zostaną między płytami na kilka sekund każda. Nie ma dowodów na to, by procedura ta powodowała uszkodzenie piersi.

Czy muszę się rozebrać?

Tak – trzeba zdjąć wszystko, ale tylko do pasa. Wygodniej jest zatem nosić nie sukienkę, lecz osobną górę.

Czy badanie piersi jest bolesne?

Niektóre kobiety uważają, że mammografia jest nieprzyjemna; inne, że jest bolesna – ponieważ przy prześwietleniu piersi muszą być unieruchomione i dociśnięte do płyt. Jeśli procedura ta okaże się bolesna, to ból zazwyczaj trwa tylko tyle, ile zabiera prześwietlenie, choć u niewielkiej ilości kobiet ból może potrwać nieco dłużej.

Kiedy otrzymam wyniki badania?

Po mammografii specjalistka z zespołu prowadzącego badania poinformuje jak i kiedy dostaniesz wyniki badań. Upewnij się, czy przed wyjściem z ośrodka dostałaś te informacje.

Co oznacza ponowne wezwanie?

Niektóre kobiety (jedna na 20 badanych) są wzywane ponownie, ponieważ prześwietlenie sugeruje potrzebę przeprowadzenia dodatkowych badań. Nie dziw się zatem, jeśli otrzymałaś ponowne wezwanie, a następnie dodatkowe badania wykażą, że nie ma powodów do obaw. U większości kobiet nie ma żadnych problemów, a więc po trzech latach zostaną one zaproszone na kolejne rutynowe badania.

A jeśli w moim wypadku potrzebne jest leczenie?

Jeśli zaprosimy Cię ponownie i gdyby okazało się, że leczenie jest potrzebne, zaopiekuje się Tobą specjalny zespół. Możesz być pewna, że przez cały czas otoczona będziesz staranną opieką i odpowiednio leczona. Leczenie raka piersi jest stale ulepszane i analizowane. W ramach tego procesu niektórych pacjentów zapraszamy do wzięcia udziału w próbach, w czasie których porównujemy wyniki różnych sposobów leczenia. Udział w takich próbach nie jest obowiązkowy.

Czy można polegać na badaniach piersi?

Mammografia jest najlepszą metodą wczesnego wykrywania raka piersi – ale, podobnie jak inne badania, nie jest doskonała. Przykładowo:

- niektóre rodzaje raka trudno jest zaobserwować na zdjęciu rentgenowskim;
- niektóre typy raka, choć są obecne, nie dają się wykryć na takim zdjęciu;
- osoba analizująca zdjęcie może nie zauważyć raka (co czasem zdarza się, niezależnie od doświadczenia radiologa).

Czy badanie piersi chroni przed rakiem piersi?

Nie. Badanie pomaga w wykryciu istniejącego raka piersi. Powinnaś być świadoma zmian w piersiach, ponieważ rak piersi powstać może w każdej chwili. Niektóre kobiety zapadają na raka piersi przed pierwszą mammografią, albo pomiędzy badaniami.

Istnieje prosta metoda sprawdzania stanu piersi, o której pamiętać powinna każda kobieta.

- Powinnaś wiedzieć, co jest w Twoim wypadku normą.
- Obserwuj i dotykaj swoje piersi.
- Powinnaś wiedzieć jakich zmian szukać (guzy, ból, wydzielina z sutek lub cokolwiek nietypowego).
- Natychmiast poinformuj Twojego lekarza o wszelkich zmianach.
- Jeśli skończyłaś 50 lat – co trzy lata poddawaj się badaniom piersi.

Jest wiele przyczyn zmian w piersiach. Większość nie świadczy o chorobie, ale wszystkie należy sprawdzić, bo istnieje małe prawdopodobieństwo, że jest to pierwszy objaw raka.

Świadomość stanu Twoich piersi łącznie z regularną mammografią to najlepsza szansa na wczesne wykrycie raka piersi.

Co dzieje się z moimi zdjęciami rentgenowskimi po ich analizie?

Ośrodek przeprowadzający badania piersi zachowa zdjęcia przez co najmniej osiem lat. Pozwala to na porównanie ostatnich wyników z poprzednimi. Regularnie dokonujemy przeglądu akt wszystkich pacjentów, w tym

Cancer Screening Programmes

mammogramów. W ten sposób realizujemy nasz cel, którym jest oferowanie pacjentom wysokiej jakości usług i podnoszenie kwalifikacji naszego specjalistycznego personelu. Oznacza to, że personel zatrudniony w innych częściach służby zdrowia będzie miał dostęp do Twoich akt. Gdyby przegląd wykazał, że w Twoim wypadku należało zaopiekować się Tobą inaczej, skontaktujemy się z Tobą. Jeśli sobie tego życzysz, przedstawimy Ci dodatkowe informacje o Twojej sytuacji.

Dodatkowe informacje o rodzajach przechowywanych przez nas akt uzyskać można od: **NHS Direct** pod telefonem **0845 4647**.

Podsumowanie

W celu ułatwienia Ci podjęcia decyzji czy stawić się na badania piersi, poniżej przedstawiamy najważniejsze argumenty za przeprowadzeniem takiego badania i ewentualne zastrzeżenia.

- Większość typów raka piersi można wykryć wcześniej, kiedy szanse powrotu do zdrowia są dobre.
- Około połowy nowotworów wykrytych w czasie badań jest jeszcze tak mała, że można je usunąć. Oznacza to, że nie ma potrzeby usuwania całej piersi.
- Badania piersi ratują życie około 1400 kobietom rocznie w tym kraju.
- Stawienie się na badania obniża ryzyko śmierci z powodu raka piersi.
- Jeśli nie jesteśmy pewni wyników mammografii, niektóre kobiety zapraszamy na dodatkowe badania. Często wykazują one, że kobieta nie ma raka. Zaproszenie na dodatkowe badania może być przyczyną dodatkowych niepokojów.
- Są rodzaje raka piersi których mammografia nie wykazuje.
- Nie wszystkie rodzaje raka wykryte w czasie badań są uleczalne.
- Wiele kobiet uważa, że mammografia jest nieprzyjemna lub bolesna, ale ból zwykle szybko przechodzi.

Dodatkowe informacje i wsparcie

Jeśli masz jakiegokolwiek pytania co do tej usługi, możesz:

- zapytać Twojego lekarza;
- porozumieć się z miejscowym ośrodkiem badań;
- odwiedzić nasze strony internetowe o badaniach, pod adresem www.cancerscreening.nhs.uk; lub
- odwiedzić NHS Direct pod adresem www.nhsdirect.nhs.uk

Wydało Ministerstwo Zdrowia (Department of Health) wraz z Programem Badań na Raka (NHS Cancer Screening Programmes). Korzystaliśmy z porad i wsparcia Cancer Research UK Primary Care Education Research Group.

© Prawa autorskie należą do Korony, 2006 r.
Brozurę przygotowało COI dla Ministerstwa Zdrowia
Wersja zaktualizowana w 2006 r.

Cancer Screening Programmes

Niniejszy tekst można powielać nieodpłatnie do użytku osobistego lub w ramach jednej instytucji bez konieczności występowania o zezwolenie.

Na żądanie broszurę 272856/Breast Screening możemy udostępnić w wersjach dla niewidzących, audio i dużym drukiem.

Wersje w innych językach znaleźć można pod adresem:
www.cancerscreening.nhs.uk/breastscreen/publications/ia-02.html

www.cancerscreening.nhs.uk